आजात a. Of high birth, noble birth; यो वै कश्चिदिहा-जातः क्षत्रियः क्षत्रकर्मवित् Mb. 5. 134. 88.

आजातिः f. Birth, origin; एकविंशतिमाजातीः पापयोनिषु जायते Ms. 4. 166.

आजान: [आ-जन-घञ्] 1 Birth, origin.—2 Generating cause (said to be n. also in these two senses). —नम् 1 Birth-place.—2 Birth, descent, species (Ved.).—ind. From the time of the creation.—Comp.—ज a. born since the creation (as gods &c).—देवः a god from the very creation; ये शतं कमेदेवानामानन्दाः स एक आजानदेवानामानन्दः Bri. Up. 4.3.33.

आजानि: f. 1 One giving birth, parent, especially a mother (Say.). -2 Birth, descent; आजानीरुषसस्ते अप्रे Rv. 3. 17. 3.

आजानेय a. (-यी f.) 1 Of good breed (as a horse); आजानेयो दन्तिनस्रस्यति स्म Si. 18. 23. -2 Of noble birth, fearless, undaunted. -यः A well-bred horse; शक्तिभ-भिन्नहृदयाः स्खलन्तोऽपि पदे पदे। आजानन्ति यतः संज्ञामाजानेयास्ततः स्मृताः ॥ Sabdak.

आजानेय्य a. Ved. Of good breed.

आजपादम् The lunar mansion पूर्वाभाइपदा.

आजमीढ a. Belonging to or produced in the country of अजमीढ (or अजमीर); a descendant of अजमीढ; Rv. 4. 44. 6. —ढाः (pl.) The kings of that country. Addressed to युधिष्ठिर; Bhāg. 1. 15. 13.

आजवनम् Rushing upon, fighting, attacking.

आजानु ind. Up to the knees; $^{\circ}$ विलम्बिबाहुम् R. 18. 26, 16. 84.

आजि: m. f. [अजन्त्यस्यां, अज्-इण् P. III. 3. 108 Vart. इणजादिभ्यः] 1 A battle, fight, combat; ते तु यावन्त एवाजी तावांश्व दहशे स तैः R. 12. 45. -2 A fighting or running match; आजिं घाब् or इ. -अज् or स to run with or against any one for prize. -3 Battle field, place for running; racecourse, level ground; दीघे यदाजिमभ्यख्यद्येः Rv. 4. 24. 8. शक्षाण्याजी नयनसिल्लं चापि तुल्यं मुमीच Ve. 3. 11. -4 Limit, boundary; यथामेर्मन्थनमाजेः सरणम् Bri. Up. 1. 3. 5. -5 A road, way (m.). -6 An instant (m.). -7 Abuse, invective. -Comp. -अन्तः the goal in a race-course. -रुत् a. Ved. 1 runnino for a prize; यदाजि यात्याजिकृदिन्दः स्वश्वयुष्प Rv. 8. 45. 7. -2 making a war. -किया fighting. - तुर् a. Ved. victorious in battles; आजितुरं सत्पर्ति विश्वचर्षाणम् Rv. 8. 53. 6. -मुखम् The front line in a battle; Ratn.

आजि 1 P. To conquer, win, acquire; उभा क्षयाबाजयन् याति Rv. 2, 27, 15.

आजयनम् 1 Conquering. -2 A battle.

आजिगीषु a. Ambitious, wishing to excel or surpass. आजिग्रह a. One who takes or seizes. आजिश्वासेन्य a. Liable to be investigated. —न्याः (pl.) N. of a short section of the Kuntāpa hymns in the Aitareya Brāhmana.

आजिरि a. [अजिर-इज्] Situated in the court-yard. आजिरेय a. Belonging to or produced in a court-yard.

आजींच् 1 P. To live by or maintain oneself with; to have the use or enjoyment of; to subsist; आजीव-स्वेच्छया दण्डयो Y. 2. 67.

आजीवः, -वनम् 1 Livelihood, subsistence, maintenance, भनत्याजीवनं तस्मात् Pt. 1. 48; cf. words like स्पाजीव, अजाजीव, राख्राजीव, रुत्र्याजीव &c.; आजीवनार्थः Ms. 10.79, 11.63 means of livelihood; बहुमूलफलो रम्यः स्वाजीवः प्रतिभाति मे Rām. 2. 56. 14. -2 Profession, the means of maintaining oneself; विशुद्ध इदानीमाजीवः Ś. 6. -वः A Jaina beggar.

आजीवकः 1 A beggar, one who earns his livelihood everywhere. -2 See आजीविकः below.

आजीविकः A religious mendicant of the sect founded by Gosāla Mankhaliputra, following special rules with regard to livelihood.

आजीविका Profession, means of subsistence.

आजीवितान्तम् ind. For life.

आजीविन a. 1 Having a livelihood. -2 A particular kind of beggar (एकदण्डिन).

आजीव्य pot. p. 1 To be practised (as a profession). —2 Fit for or affording a livelihood; आजीव्याश्विच्छि-दुईक्षान Bhag. 7. 2. 15. —3 Habitable, fertile; रम्यं पराव्यमाजीव्यम् Y. 1. 321; Ms. 7. 69. —5यम् A means of subsistence.

সাসু f., -সাসু f. 1 Working without wages. -2 A servant working without wages. -3 Doomed residence in a hell.

आল্লা 9 P. To know, understand, learn, obtain information, ascertain, notice, perceive. -Caus. (নাণ্যনি) 1 To order, command, direct. -2 To assure.

आञ्चत a. Ordered, commanded; भौमाश्चैवान्तरिक्षाश्च कालाज्ञता भयावहाः Rām. 7. 6. 53.

आश्रिः f. An order, injunction, command; ंहर a. bearing a message, messenger; Ś. 2.

आज्ञा [आ-ज्ञा-अङ्] P. आतश्चोपसर्गे P. III. 3. 106.
1 An order, command; तथेति शेषामिव भर्तुराज्ञाम् Ku. 3. 22.
-2 Permission, allowance. -3 Power of arrangement; नैवार्थेन च कामेन विक्रमेण न चाज्ञ्या। शक्या देवगतिलोंके निवर्तियतुमुखता।। Rām. 6. 110. 25. —Comp. —अनुग,—अनुगामिन, —अनुयायिन, —अनुवर्तिन, —अनुसारिन,—संपादक, —वह a. obedient, submissive. —कर,—कारिन a. obeying or executing orders, obedient.